

Parlamentul României
Senat

București, 13 decembrie 2016

OPINIE

privind *Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (reformare)*

COM (2016) 590 final

Senatul României a examinat *Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (reformare) – COM (2016) 590* conform Protocolului (nr. 2) anexat Tratatului de la Lisabona, de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007.

Având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri europene din 4 noiembrie 2016, **plenul Senatului**, în ședința din data de 7 noiembrie 2016, a constatat următoarele:

- 1. Prezenta directivă nu încalcă principiul subsidiarității și principiul proporționalității.**
- 2. În contextul Codului european al comunicațiilor electronice, se notează:**
 - a) Statele membre își coordonează eforturile de armonizare a condițiilor de acordare a licențelor de spectru radio, intervenția Comisiei Europene nefiind necesară. România își vede limitate puterile în determinarea condițiilor atașate licențelor de spectru radio, care să corespundă nevoilor naționale, cum ar fi obligații de acoperire a teritoriului național. De asemenea și în privința posibilității de a obține un preț adecvat, pentru acordarea acestor licențe, preț care să descurajeze în continuare creșterea gradului de eficiență economică a furnizorilor de servicii de comunicații electronice la puncte mobile și maximizarea beneficiilor pentru utilizatorii finali.
 - b) Spre deosebire de normele curente, Codul European al Comunicațiilor Electronice instituie un nivel maxim de armonizare, în domeniul protecției drepturilor utilizatorilor finali. Astfel, la nivel național, nu vor mai fi adoptate măsuri ce au scopul protejării drepturilor utilizatorilor.

3. Sunt considerate necesare și obligatorii:

- a) La nivel principal, Codul European al Comunicațiilor Electronice acordă prioritate obiectivului de conectivitate, în detrimentul obiectivului încurajării concurenței. Conectivitatea ar urma să fie realizată prin limitarea posibilităților de reglementare a furnizorilor cu putere semnificativă pe piață. Suntem de opinie că o astfel de abordare nu va crește gradul de acoperire cu rețele de comunicații electronice de mare viteză. Rațiunea pentru care furnizorii cu putere pe piață, din anumite state membre, nu investesc, nu o reprezintă obligațiile de reglementare impuse acestora – de regulă, cele de a acorda acces la propria rețea competitorilor, – ci o multitudine de factori ce țin inclusiv de circumstanțe naționale (regimul fiscal, posibilitățile de a accesa linii de finanțare, condițiile administrative de realizare și dezvoltare a infrastructurilor civile ș.a).
- b) Un prim subiect concret îl constituie obligația impusă României ca, o dată la trei ani, să realizeze un exercițiu de determinare a zonelor acoperite, respectiv neacoperite cu rețele de comunicații electronice, în măsură să furnizeze servicii broadband și să inventarieze intențiile furnizorilor de dezvoltare în acest sens. Problema nu o reprezintă, în mod necesar, efortul semnificativ ce trebuie depus pentru realizarea acestui exercițiu, cât mai ales consecințele pe care le-ar putea avea asupra furnizorilor declararea sau nu a intențiilor de dezvoltare. Practic, aceștia ar putea fi sancționați pentru că nu și-au extins rețelele, potrivit intențiilor declarate, deși ar putea să existe rațiuni obiective, economice, pentru renunțarea la un proiect de dezvoltare. De asemenea, furnizorii ar putea fi sancționați și dacă și-au extins rețelele, fără a declara în prealabil o astfel de intenție, ceea ce ridică îngrijorări deosebite, întrucât ar putea fi sancționat un furnizor, tocmai pentru faptul că ar contribui la atingerea obiectivelor din carul Agendei Digitale 2020. O astfel de abordare nu este de natură a încuraja realizarea de investiții în rețelele de comunicații electronice de mare capacitate.
- c) O măsură potrivită pentru a aborda problemele dintr-o piață precum cea din România, caracterizată de un nivel semnificativ concurențial între furnizori, o reprezintă reglementarea simetrică – posibilitatea de a impune tuturor furnizorilor anumite obligații de a deschide accesul la propria rețea și pentru competitori. Din păcate, Codul European al Comunicațiilor Electronice supune unor condiții foarte restrictive posibilitățile de reglementare simetrică.
- d) Un alt subiect concret este cel al analizelor pe piețele de comunicații electronice și al obligațiilor specifice, ce pot fi impuse furnizorilor cu putere semnificativă pe aceste piețe. Codul European al Comunicațiilor Electronice impune luarea în considerare a mai multor circumstanțe ce pot conduce la de-reglementare, în anumite zone sau pentru anumite categorii de rețele. Aceste circumstanțe țin de existența acordurilor comerciale de acces sau de co-investiții, presiuni concurențiale exercitate la nivelul pieței de gros de alte servicii și aplicații, inclusiv servicii care nu țin de comunicațiile electronice. Suntem de opinie că aceste circumstanțe ar trebui luate în considerare doar în anumite condiții, pe piețele ce nu prezintă probleme concurențiale grave, în zonele insuficient deservite, respectiv numai pe o perioadă limitată de timp și să nu fie rațiunea principală a de-reglementării anumitor piețe. Mai mult decât atât, există riscul ca impunerea de obligații specifice să devină un exercițiu extrem de complicat, posibil cu mai multe zone sau situații în care acestea nu se aplică, ceea ce nu va conduce la simplificarea și predictibilitatea reglementărilor, aspecte intenționate de Codul European al Comunicațiilor Electronice.

- e) Posibilitatea de stabilire a unui tarif unic, la nivel european, pentru serviciile de terminarea a apelurilor la puncte fixe și mobile reprezintă o soluție în favoarea încurajării concurenței. Cu toate acestea, nivelurile maxime ale acestui tarif impus de Codul European al Comunicațiilor Electronice nu sunt suficient de ambițioase pentru atingerea obiectivului urmărit. Aceste niveluri ar trebui stabilite în perspectiva anului 2020, în perspectiva creșterilor de eficiență ce urmează să fie realizate până în acest moment, tocmai pentru a avantaja furnizorii cei mai eficienți.
- f) Finanțarea serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice, exclusiv din fonduri publice, prin eliminarea posibilității de a apela la contribuțiile furnizorilor, reprezintă de asemenea un motiv de îngrijorare. Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a stabili metodele de finanțare a serviciului universal care să corespundă cel mai bine circumstanțelor naționale. Astfel, apariția unor situații de limitări bugetare ar putea pune în pericol finanțarea serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice, tocmai asigurarea accesibilităților tuturor cetățenilor la serviciile de comunicații electronice de bază fiind un mijloc pentru a determina revenirea la creșterea economică.

p. Președintele Senatului

Ioan CHELARU